

11 Варна

Годишната църковен вѣстникъ заедно съ предложението за България 10 лева, а за странство 13 лева.

Единъ брой 15 ст.

свещ. Стефанъ Ганчевъ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

За о... 20 ст. на редъ съ гармондъ, за всѣко повторение по 15 ст.

Неплатени писма не се приематъ — ржкописи на седмичното издание не се повръщатъ

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Училищни обявления.
2. Ужасно клане на българи въ турско. — Д. Мишевъ.
3. Книга за българскитѣ пастири и наставници. — Ст. Михайловски.
4. Пропагандитѣ и шумътъ около църковното единство. — Свещ. Д-ръ Ст. Цанковъ.
5. Кочани. — Д.
6. Психология на религията. — Свещ. Д-ръ К. Цъновъ.
7. Православната църква въ Япония. — Иерод. Михаилъ.
8. Мнѣния и отзиви. — Свещ. Тулешковъ.
9. Църковното единство въ събранието у Славянска бестѣда. . . . б
10. Извлечение изъ писма и дописки.
11. Църковно-обществена лѣтопись.
12. Обявления.

Обявление

№ 694

Управлението на Софийската духовна семинария извѣстява за знание на интересующитѣ се, че поправителнитѣ и приемнитѣ изпити за слѣдване въ училището прѣзь учебната 1912/1913 година ще се почне на 25-й августъ.

Желающитѣ да постѣпятъ въ I-й класъ на Семинарията подаватъ прошения на името на Ректора най-късно до 20-й августъ. При прошенето си прилагатъ слѣднитѣ документи: крщелно свидетѣлство, отъ което да се вижда, че кандидатътъ не е по възрастенъ отъ 17 години; 2) медицинско свидетѣлство, че кандидата е здравъ и нѣма никакви физически недостатѣци, които биха му попрѣчили да бѣде свещеникъ или учителъ и 3) сведѣтелство, че е свършилъ съ примѣрно поведение и добъръ успѣхъ най-малко III класъ.

Приемането на ученицитѣ въ I-й класъ ста съ конкуреенъ изпитъ: писменъ и устенъ. Писменъ изпитъ се държи по дръдметитѣ: аритметика, български езикъ и краснописание, а устенъ — по свещена история (вѣхти и нови завѣтъ), катихизисъ и славянски прочитѣ.

Тази година въ първи класъ ще се приематъ всичко 45 души ученици, отъ които 5 души съ цѣла стипендия, 10 съ половинъ стипендия и останалитѣ самоподдържници.

За стипендиянтѣ ще може да бѣде приетъ младежа, който изпълни слѣднитѣ условия: а) на приемния изпитъ да покаже отличенъ успѣхъ; б) да прѣдстави свидетѣлство за бѣдностъ съдържанието на което да бѣде завѣрено отъ околийското управление и в) да даде писмено задължение, че

ще постѣпи въ духовно звание, когато достигне опрѣдѣлената за това въ закона възраст, или ще възвърне похарчената за издържането му сума, въ случай че не изпълни горното задължение, или пъкъ бѣде прѣди врѣме изключенъ изъ Семинарията.

Забѣлѣжка. Задължението се изисква отъ ученика, слѣдъ като бѣде приетъ за стипендиянтъ.

Самоподдържницитѣ плащатъ 480 лева пансионска такса, отъ които половината се внасятъ безъ всѣкакви отерочки при постѣпването въ училището, а останалата половина — на 1 февруарий.

Забѣлѣжка. Самоподдържницитѣ не плащатъ училищна такса, но за това пъкъ на свои срѣдства си доставятъ учебницитѣ. Полустипендиянтитѣ внасятъ непрѣмно въ самото начало на учебната година изведнажъ 240 лв. за цѣлата учебна година.

Отъ всѣчки новопостѣпващи ученици се изисква да иматъ на първо врѣме по единъ чифтъ здрави обуца и по една черни панталони, съ които да поминатъ, до като имъ бѣдатъ дадени такива отъ управлението на Семинарията. Освѣнъ това, тѣ трѣбва да иматъ още свои 4 ризи, 4 чифта долни гащи, 4 чифта чорапи, кърпи за носъ и пешкири.

Курсътъ на семинарията е 6 годишенъ. Всѣчки ученици живѣятъ въ пансионъ и носятъ формено облѣкло.

гр. София 24 юлий 1912 г.

Отъ Оправлението на Духовната Семинария.

Св. Синодъ на Българската църква.

Обявление

№ 3720

Извѣстява се на интересующитѣ се, че записването на ученицитѣ въ Свещеническото училище у Вачковската св. обитель прѣзь учебната 1912/1913 година начева отъ I-й августъ т. г. и продължава до 24-й сжщи мѣсець.

За ученици въ това училище се приематъ младежи, свършили III-й или IV класъ, на възраст отъ 19 до 27 години включително. По-възрастни се приематъ съ разрѣшение на Св. Синодъ.

Желающитѣ да постѣпятъ въ първи класъ на училището подаватъ прошение чрѣзь манастирското управление на име на Ректора на сжщото училище най-късно до 24 августъ т. г.

При прошенето се прилагатъ слѣднитѣ документи: 1) училищно свидетѣлство за завършенъ

III или IV-й класъ, 2) кръщелно свидѣтелство, 3) свидѣтелство отъ общината за честностъ, 4) свидѣтелство отъ прокурора за сѣдимостъ и 5) медицинско свидѣтелство, че е здравъ и нѣма никакви физически недостатѣци.

По сѣщи този редъ постѣпватъ и ония младежи, които сѣ по-възрастни отъ 27 годани.

Приемането на ученицитѣ въ I класъ става съ конкурсенъ изпитъ: писменъ и устенъ. Устенъ изпитъ ще се държи по свещена история, новий и вехтій завѣтъ и славянско четене, а писменъ по бѣлгареки езикъ, споредъ програмата на III класъ

Конкурсния изпитъ ще се произведе на 27 и 28 августъ.

Всѣки ученикъ ще внесе въ монастирската каса пансионската такса 300 лева, изплащана на два пѣти, половината при постѣпване въ училището, а другата половина на I януария. Въ замѣна на тази такса на ученицитѣ се отпуща храна, квартира, отопление, освѣтление, криватъ и сламеникъ. Всички ученици сѣ длѣжни да си доставятъ сами потрѣбнитѣ учебници, дрехи, постилки, възглавници, обуца и пр.

Тази година въ I класъ ще се приематъ 40 души ученици.

Свършилитѣ училището ще се рѣкоплагатъ за свещеници изключително за селеки енории.

гр. София, 24 юлий 1912 година.

Отъ канцеларията на Св. Синодъ.

Цър.-пѣвческо училище при Бачковския монастиръ.

Обявление

Управлението на църковно-пѣвческото училище при Бачковския монастиръ обявява на любителитѣ на църковното пѣние, че тази година ще се приематъ 20 ученика за сѣщото училище при слѣднитѣ условия:

Кандидатътъ-ученикъ трѣбва да е свършилъ най-малко I класъ и да е не по-малкъ отъ 14 г. При записването си всѣки трѣбва да прѣдстави слѣднитѣ документи:

- 1) Кръщелно свидѣтелство;
- 2) Медицинско свидѣтелство за че е вдравъ;
- 3) Свидѣтелство за честностъ отъ общината и
- 4) Писмо отъ родителитѣ си, за че му позволяватъ да слѣдва тамъ.

Освѣтъ това, той трѣбва да носи съ себе си: дрехи за прѣобличане, постелка, завивка, обувки и най-малко 200 лева за да може да плати I-вия вносъ отъ таксата — 150 лева и да си набави най-необходимото.

Таксата е 300 лева за цѣлата година, плащана на два пѣти; 1) записването 150 лева и на I-й януарий 150 лева, срѣщу които получава храна, освѣтление, отопление, квартира и за учение.

Курсътъ на учението е едногодишенъ.

Кандидатитѣ нѣма нужда да подаватъ особени заявления, а се явяватъ въ училището, гдѣто главния учителъ ги приема по одобрение.

Всички църковни настоятелства могатъ да изпращатъ такива ученици на смѣтка на църквата, като знаятъ, че разходната сума винаги се признава отъ св. Митрополи.

Записванията почватъ на 1-й септемврий и траятъ до 10 с. м.

Отъ управлението на училището.

Ужасно клане на бѣлгари въ Турция.

Въ гр. Кочани, Скопски санджакъ и Скопска епархия, турцитѣ извършили звѣрства, които ужасаватъ човѣшката душа: избили повече отъ 120 и наранили повече отъ 200 невинни и беззащитни бѣлгари. Това извършили на единъ дѣхъ. Хекатомба трупове оставили въ града. Порой християнска кръвъ потекла изъ стѣгитѣ и улицитѣ. Това е ужасенъ погромъ, позоръ за християнството, човѣщината, вѣка. Този погромъ, който е ново доказателство къмъ хилядитѣ други за некултурността на турцитѣ и за неспособността на турскитѣ държавници, е дѣло на турската администрация. Както въ Щипъ миналата година, така и въ Кочани сега клането се върши отъ турското население, съвмѣстно съ турски стражари и войници. Както въ Щипъ властта съ бездѣйствието си тацитно участвува въ клането и грабежитѣ, така става и въ Кочани: каймакаминътъ, началникътъ на полицията и комендантътъ на гарнизона се явили подиръ клането, не да разгонятъ настояренитѣ, озвѣрени и оцапани съ невинна човѣшка кръвъ турци и цигани, но да създадатъ оправдателни улики за пароксизма на турския фанатизъмъ. Тѣ не само не спрѣли клането, но прѣдъ тѣхни очи войницитѣ свободно се прѣснали изъ бѣлгарскитѣ квартали, нахлули въ бѣлгарскитѣ къщи и почнали да убиватъ невинни и да грабятъ.

Бѣлгарскитѣ квартали въ Кочани се обърнали въ човѣшка касапница. Това не е първа, не ще е и послѣдна касапница, въ каквато се обръщатъ въ Турция бѣлгарскитѣ градища и села. Подиръ Щипъ дойде Кичево, подиръ Кичево монастиръ св. Богородица между Велесъ и Прилѣпъ, подиръ монастиря имаме Кочани, подиръ Кочани ще имаме други бѣлгарски градове, паланки, села. Това е турската вжтрѣшна политика спрѣмо силнитѣ и компактни християнски нарядности. Това се стимулира постоянно и систематично привсѣки най-малкъ поводъ, често и безъ всѣки поводъ. Стимултъ иде не отъ каймаками, но отъ по-далечъ, иде отъ по-високо мѣсто — отъ мѣстото, което прилага потайнитѣ турски държавни планове. Не веднѣжъ тукъ, на сѣщото това мѣсто, както и въ други печатни органи, сѣ изтъквани тия планове. Тѣ сѣ начертани съ рѣката на самитѣ турски държавници. Тѣ се изпълняватъ по знакъ, даванъ отъ сѣщитѣ тия държавници. Турско население, стражари и войници механично изпълняватъ заповѣдитѣ. Цѣльта е да се разрѣди християнския елементъ въ европейскитѣ вилаети. Защото бѣлгаритѣ сѣ най-компактниятъ, най-численния и най-жилавия елементъ, почватъ отъ тѣхъ. А защото бѣлгаритѣ въ Скопския санджакъ надмощаватъ бройно турци и албанци, за това и кланетата се редятъ отъ Щипъ въ Кочани, за да се повторятъ въ други день въ Велесъ, Кратово, Паланка, Куманово, Пехчево, Радовишъ и пр. Скопскиятъ санджакъ, дѣто бѣлгарскиятъ елементъ е силенъ и доминира, трѣба да се дебѣлгаризира и да се албанизира така, както е десърбизира и албанизиранъ отдавна Ипекския санджакъ, дѣто сърбскиятъ елементъ е бѣлъ нѣкога силенъ. Това е интимната държавна турска мисль, за реализиране на която кланетата сѣ най-ефикасно срдство. Тази мисль има подържници и на занадъ — подържатъ я ония, които искатъ да очи-

стятъ пѣтя си за Егейско море. Това, което става съ българитѣ въ Скопския санджакъ, ще се приложи утрѣ въ Битолския вилаетъ у Селфидженския санджакъ сръщо гърцитѣ, а въ други день въ Прищенския сръщо малкото останали сърби. Младотурска или Хамидова, турската политика е една: тя е антихристиянска и античовѣшка. Турцитѣ, най-образованитѣ, считатъ само мусулманитѣ за човѣци. Науката и културата сж безсилни да ги прѣродятъ. Тѣ не сж изкоренили и нѣма да изкоренятъ никога у тѣхъ оная заблуда, която курантъ е набилъ въ всѣка мусулманска глава — заблудата, че само мусулманитѣ сж дарени отъ Бога съ разумъ и способности, а всички други сж лишени отъ такива; съ други думи, всички други сж добитѣкъ за ножъ. Ето защо тѣ и при конституция и безъ конституция съ еднаква свобода и фанатизъмъ широко упражняватъ ятаганитѣ си върху християнитѣ. Дори при конституция повече, защото запазватъ свободата само за себе си. И откакъ Турция взе етикета на конституционна държава, турцитѣ прѣкарватъ едно по друго подъ ножъ българитѣ въ Шипъ, Кичево, Кочани, а гърци и българи въ Лангазката, Леринската, Гребенската и пр. каази. Така тѣ схващатъ и прилагатъ конституционния режимъ, за който Европа побърза да се откаже отъ реформитѣ, които бѣ прѣдприела въ Македония и които бѣха достигнали своя стади, разбира се не послѣдния, съ съглашението въ Ревель.

Какво мислятъ великитѣ сили за днешна Турция и какви ще бждатъ тѣхнитѣ рѣшения прѣдъ ужаснитѣ човѣшки касапници, изпровизирани въ Кочани и хроникирани въ рапортитѣ на цариградскитѣ посланици, както и въ колонитѣ на нашия и на мировия печатъ, това не може да се гадае. Ала има едно нѣщо, което се знае: християнитѣ въ Турция се колятъ отъ официалнитѣ власти; има единъ вопълъ, който се чува: това е вопълътъ на изкланитѣ и раненитѣ въ Кочани; това е кръвта на новата хекатомба българи, която протестира прѣдъ Европа и въпие къмъ България. Протестирацитѣ и въпиешитѣ сж плътъ и кръвъ българска. Прѣдъ воллитѣ на тази кръвъ българитѣ въ царството не могатъ да стоятъ по-нататкъ нито равнодушни, нито безучастни, нито плькъ ще задушаватъ у себе гласа на дълга си. Тѣ чувствуватъ страданията, злочестнитѣ и болкитѣ на своитѣ сънародници дълбоко и живо, защото, като свободни, иматъ правото да искатъ отъ правителството да се застъпи за злочеститѣ и дългъ да турятъ въ негово разположение енергията си, силитѣ си, мишцитѣ си, живота си. Кланетата на българитѣ въ Македония трѣбва да прѣстанатъ веднѣжъ завинаги, както и атентатитѣ. Ала турското правителство е слабо да спре това и не може да го спре, защото то е точка въ държавната програма, която изпълнява. Атентатитѣ за него съ поводъ, а кланетата — цѣль. Ако отчаяни революционери прибѣгватъ до атентати, което се случва, макаръ и рѣдко, и въ уредени държави, властта е въ правото си да се справи съ атентаторитѣ, като ги излови и прѣдаде на правосъдието. Ала да остави атентаторитѣ и да насочи турскитѣ тълпи, стражари и войници на българскитѣ дюкени и квартали да колятъ невинни мъже, старци, жени и дори дѣца — това е недостойно за културни държавни мъже. А това именно върши и ще го върши още дълго турското правителство, което изпълнява държавна програма съ тая точка: да разрѣди и намали християнския елементъ въ империята чрѣзъ из-

трѣба. Не е истина, че на атентатитѣ и на кланетата не може да се тури край въ империята. За единтѣ и за другитѣ има сръдство. То е сръдството, което Европа е посочила въ 23 членъ на берлинския договоръ. Нека се приложи това сръдство. Кланетата на християнитѣ може и трѣбва да се спратъ. Това налага християнството, човѣщината и, най-сетнѣ, мирътъ на Балканитѣ. Ако турското правителство е слабо да ги спре, не може да ги спре и нѣма да ги спре никога, защото сж точка въ държавната програма, която изпълнява и защото сж сръдство сръщу 23 чл. на берлинския договоръ, тогава остава Европа да ги спре. Иначе кланетата ще продължаватъ, додѣто християнитѣ бждатъ изтрѣбени.

Перспективата е грозна и отчаена. Ние сме въ надвечерието на нови човѣшки касапници въ вилаетитѣ. Прѣдъ такава перспектива дългътъ на България се очертава. Царското правителство го схвана и се проникна отъ него. Въ име на този дългъ то направи първия жестъ: протестира въ Цариградъ сръщу кланетата. Ала съ това не се изчерпва дългъ: остава да се подири интервенцията на Европа, остава да се тури край на атентати, кланета, вълнения и сътресения въ вилаетитѣ, като се приложи 23 чл. на международния договоръ. Ала това е дългъ не само на българското правителство и на българския народъ, но и на правителствата на балканскитѣ християнски държави — колятъ се и се трѣбятъ християни.

При протеститѣ на българското правителство въ Цариградъ сж присъединени и постѣпкитѣ на Н. Блаженство българския екзархъ. И протестътъ и постѣпкитѣ искатъ да се накажатъ виновнитѣ и да се обезщегятъ сѣмействата на изкланитѣ. Това е палиативъ. Съ него не се цѣри държавната гангрена, ужаситѣ на която сж прѣдъ очитѣ ни. Тия ужаси ще слѣдватъ съ сетния стади на пароксизма отъ турския фанатизъмъ и подиръ анкетата, обезщегенията и обѣщанията. Моментъ е да се подчертае това прѣдъ Европа. То трѣбва да се знае отъ силитѣ, които треперятъ за мира и за statu quo-то на Балканитѣ. И българското правителство и Европа трѣбва да знаятъ, че прѣдъ нови хекатомби избити българи, прѣдъ касапници, въ които мъже, старци, жени и дѣца плуватъ въ кръвта си, никаква човѣшка сила, никакви земни блага не могатъ да спратъ българския народъ да изпълни дълга си.

Моментътъ е важенъ. Турската империя е разклатена. Прави се послѣдненъ опитъ да я спасятъ чрѣзъ албанцитѣ, като разширяватъ прѣдѣлитѣ на Албания до Гърция и отсамъ Вардаръ до границитѣ на България. Надъ това се работи. Това е новата диверсия за спасение на империята. Дългъ е на християнитѣ да схванатъ това, да оцѣнятъ момента и да си подадтѣ ръка за отпоръ. Опасността е обща за всички български християни, общъ е и тѣхния дългъ. Въпросътъ е да самосъхранятъ своя националенъ ликъ и своето право надъ земята, въ която живѣятъ отъ памтивѣка. Въпросътъ е тоя на Хамлета: да бждатъ или не. Въ този сждбоносенъ моментъ имъ се налага единодушие и рѣшителностъ. Нека единодушно и рѣшително се обърнатъ съ апелъ къмъ Европа да наложи на смутеното турско правителство 23 чл. на берлинския договоръ. Въ това е спасението. Нека не се боятъ отъ тоя жестъ, който човѣщината и правото имъ налагатъ. Нека не се боятъ, че, ако го напра-

вятъ, ще прѣдизвикатъ повече жертви. Съ него и безъ него тѣхъ ги колятъ и трѣбятъ. Съ него и безъ него ще слѣдватъ да ги разрѣдватъ, за да албанизируютъ и мусулманизируютъ отечеството имъ. Тѣхниятъ апелъ ще се подкрѣпи и трѣбва да се подкрѣпи отъ Атина, Бѣлградъ, Цетина, София. Молитвитъ на Българската църква сж за единодушие, за братски сговоръ и християнска любовъ, за спасение на християнитъ отъ сѣчъ и робство.

Д. Мишевъ.

Ст. Михайловски.

Книга за българскитѣ пастири и наставници.

I.

(Продължение).

Материялнитѣ работи — и нашитѣ възгледи за тѣхъ — сж дотолкова промѣнчиви че въ медицински сфери постоянно се приповтаря тая знаменита гавра:

— Ето едно модно лѣкарство; то е много добро, купете го. Но бързайте, догдѣ е модно. Мине ли му модата — то вече не лѣкува! —

Иначе казано, днешната медицина е плѣница за вчерашната; аксиомитѣ на Кл. Бернара минаватъ за нелѣпости предъ формулитѣ на Бруардела!

Наопаки — за любовта, за правдата, за добродѣтелта — ний думаме това що е думалъ Лао-Тсе преди три хиляди години:

„— Любовь, правда, добродѣтель сж вжтрѣшно сияние което придава смисълъ на външната видѣлина! —“

Любовъ, правда, добродѣтель си осгаватъ неизмѣнени за това защото сж непромѣними. Тѣ сж атрибути на вешия свѣтовенъ законъ; тѣ сж сжщността и крайната цѣль на реда; тѣ сж разнитѣ форми на божественността; тѣ ни въздигатъ до вѣчностъ и безконечностъ; въ тѣхъ — въ тѣхната всеобемаща мощъ и абсолютностъ — ний виждаме качествата на Бога.

Богъ не прогресира, — та и тѣ не прогресиратъ.

Богъ не прогресира -- то значи: Богъ нема зачало, срѣда и край, Богъ е всеобемащъ.

Всеобемащи сж и любовта, правдата, добродѣтелта: тѣ претаватъ да бждятъ това що сж — щомъ поставимъ предъ тѣхъ предѣли.

Срѣщу такъвъ образъ на абсолютностъ — науката дума:

„— Въ мене абсолютното не е друго нещо освенъ абсолютна относителностъ! —“

И за това науката е просто орѣдие, сѣчиво. Що значи орѣдие? Що значи сѣчиво?

Срѣдство за извършване на временно превращение въ нѣщата.

Коего върши временни превращения е тоже временно. То се хаби.

Всичко което служи за срѣдство се хаби, — и всичко което се хаби служи за срѣдство.

Съ други термини, всичко измислено отъ насъ, всичко което исхожда отъ нашето хитроумство, отъ нашата опитностъ и догадливостъ, е феноменъ мигновенъ — проява на работи свързани съ живогъ ограниченъ и ограничени като него.

Нашитъ умъ, бидейки слабо мѣрило за мѣрене на едно катче само отъ вселенната, — нашитъ умъ не може да създаде нѣщо по велико отъ себе си.

Не може да го създаде, — и не може да го схване, да си го обясни.

По сжщността си той е такъвъ че дири вижги—задъ веѣки зародишъ — ислѣние.

Той не може да разбере работи които стожатъ надъ живота — надъ простора — надъ времето — надъ земнитѣ условия за сжществование.

Можемъ да се изразиме и така: — умътъ е едно око.

Невещественно око, — но око.

А окото не може да се избърне така — гдѣто да вижда себе си.

Умътъ не може да извади отъ своята човѣщина — отъ своитѣ човѣшки размѣри и свойциани — работи свѣрхчовѣшки.

За да ни възведе до абсолютно разбирање и обсебяње на всички работи — науката би трѣбало да се съпрегне и съчетае съ вѣчнина.

А при сегашната, земната човѣшка натура — стремежътъ на науката къмъ всепоглѣщане ни напомня слѣдната индийска басня:

— Дѣте стои край морето, и копае трапче въ пѣска. Питатъ го: „Защо ти е това трапче?“ — то отговаря: — „Искамъ да прелѣмъ въ него морето!“ — Така поетживатъ и учени хора които искатъ да прелѣжатъ въ своя мозъчецъ веѣко свѣтопознание и тайновѣдение! —

И понеже заговорихъ за Индийци — нека възпроизведа една величественна индийска формула за силата и достижимитѣ размѣри на науката:

„— Науката освѣтлява пътя на живота; ала тя не може да ни даде потрѣбнитѣ сили за да го извървиме!“

Да, щото е човѣшкото сжщество — това е и човѣшкото знание: — Влѣщукане слабо между двѣ ями!

Араго — великвитѣ френски космогонистъ — меланхолно бѣлѣжи:

„— Посветихъ четиридесетъ години отъ живота си на научни наблюдения. Едничкото нѣщо което знамъ солидно — то е че нема по нищожно нѣщо отъ моето знание!“

Умъ човѣшки, — умъ на астрономъ, естествоиспитателъ, математикъ, химикъ, — да иска да обгърне всичкитѣ закони на вселенната, и да сполучи въ това си домогвание, — това знайте ли що би било?

То би било нѣщо като вѣчна минута, — нѣщо като всесвѣтовна точка, — нѣщо като безначално начало, — нѣщо като свѣршкъкъ несвършванъ!

Читателътъ ще ни попита:

„— Нима на човѣшкото сжщество не е позволено да се превъздигне до разбирање на работи които не се прекратяватъ никога?“

Да; това разбирање е достѣпно намъ — но чрезъ посрѣдството на нашата любовъ — чрезъ общението на нашата любовъ съ висшата, свѣто-родната любовъ.

Ако нашето земво поприще е много кратко за да научимъ всичко — то е достатъчно дълго за да развийме до безконечностъ, въ себе си, любжщата сила!

Като не ни е позволилъ да достигнемъ до

всвъднение — и като ни е далъ възможность да овладѣйме всеобщъ — Богъ сѣкашъ ни е рѣкъль:

„— Не чрезъ вашия разсъдѣкъ, а чрезъ вашето сърце ще ме откриете — и ще се опѣтите къмто мене!“

Задъ безредицата — съзирана отъ външно-то око — сърцето съзира редъ: то знае че безредицата не може да бѣде вѣчна — понеже разрушението и истреблението нематъ за цѣль да довършѣтъ всичко; сърцето инстинктивно чувства че да би имало само безредица въ свѣта — свѣтътъ скоро би исчезнѣлъ; но свѣтътъ вирѣе, живѣе, сияе, благодустествова; задъ безредицата, прочее, — задъ преходния феноменъ, — стои редъ, всевѣчно начало! Сърцето вижда това, — и то знае повече отъ ума; — то обладава истинското знание, — то обладава истината, — то е завоевателъ на безкрайното и на безконечното!

Великитѣ идеи идѣтъ отъ сърцето, — дума единъ философъ.

Можемъ да кажемъ тоже: — Това що узнава сърцето е дѣйствителната основа на разума!

Старовѣковнитѣ наставници обичахъ да съкращаватъ своитѣ наставления съ тая подумка: — Познай себе си!

Какъ можемъ да извършимъ успѣшно това дѣло — или това самовъздѣйствие?

Съ помощта на сухитѣ разсъждения?

Никакъ!

Познай себе си — то значи: — „Съзнай че си поставенъ на земята за възходъ къмъ съвършенство, и заживѣй животъ въ хармония съ това призвание!“

Такова съзнание добиваме само съ помощта на религията.

Религията не се задоволява само съ изслѣдване прѣвитѣ причини на нѣщата. Тя отива подалеко. Тя дири причината на причинитѣ — общия зародишъ на всичко — първопроисхода.

Науката се занимава съ модуси; тя ни разказва какъ ставатъ нѣщата — по какъвъ начинъ вирѣжѣтъ и преставатъ да вирѣжѣтъ.

Задъ модуситѣ — задъ описанието на жизненитѣ сили — религията търси исконна мисль, предвѣченъ планъ, потикъ творчески, замахъ всемоощенъ.

Науката ни расправя за редъ у наблюдавани тѣла. На този редъ тя дава, навремени, громкото название свѣтовенъ редъ.

Ала попитаме ли я — защо този редъ е редъ, а не безредица — тя мълчи.

Споменахъ по-горѣ за Араго. Той дума на едно мѣсто въ своята космогония:

„— Въ неизмѣримитѣ вселенски простори свѣтуватъ милиарди групи отъ свѣтове. За числото на тѣзи свѣтове нашата математика не притежава формула. Можемъ да очертайме числа — дълги нѣколко километра: тѣ ще бѣдѣтъ пакъ безсилни да ни дадѣтъ понятие за огромността на миросъзданието. Но туй което можемъ да рѣчемъ по единъ най-положителенъ начинъ — основавайки се на даннитѣ що намираме въ небесната механика — то е че свѣтоветѣ се движѣтъ съ единъ идеаленъ порядѣкъ, сирѣчь съ едно толкова строго законосѣблюдение, щото всека всемирно-катастрофална случка става невъзможна.“

Задавано е било на Араго питанье: „— Защо това става така, а не иначе? Защо има вселенска хармония — а не нѣщо противно на хармонията?“

Араго е свивалъ раменѣ и безмолствувалъ.

Както не можемъ да искаме отъ човѣшката тварь да излѣзе навънъ отъ кожата си — тѣй сѣщо не можемъ да искаме отъ човѣшката интелектуална мощъ да излѣзе навънъ отъ рамкитѣ си.

Религията ни дава отговоръ — тогазъ когато науката исчерпва своитѣ силогизми.

Религията ни казва:

Редъ отъ себе си не се сътворява. Задъ реда има Уредникъ.

Редъ, то е производъ на първоначална разумна Любовь. За да съществува нѣщо което да се движи и живѣе по извѣстни правила — потрѣбна е воля която да го иска — потрѣбна е преданность която да го предприеме.

Разумна Любовь — ето създателя когото нашето сърце боготвори — къмъ когото нашиятъ духъ възхожда.

Да, основата на всички правила и закони за добро живуване — е и основа на религията; тая основа стои въ връзкитѣ между насъ и Създателя.

(Слѣдва)

Post-Scriptum. — Въ минѣлия брой е пропушена слѣдната печатна грѣшка — въ студията на г. Ст. Михайловски: —

Напечатано е:

Какъ се създаване публична душа?

Да се поправи:

Какъ се създава публична душа?

ПРОПАГАНДИТЪ И ШУМЪТЪ ОКОЛО ЦЪРКОВНОТО ЕДИНСТВО.

Ония, които по подигнатия напоследѣкъ шумъ около църковното единство показаха най-малка подготвеностъ или пъкъ най-малко желание за разбирање и разяснение сѣщността на въпроса, възмнѣха, че прѣдставятъ българския *православенъ*, „народъ“, самоизбраха се за „Прѣдставители“ и „ръководители“ на тоя „народъ“ — и излѣзоха съ проповѣди, които — на думи — цѣлѣха ужъ запазата на църковното единство, а въ сѣщность, на дѣло водѣха и водѣтъ единици отъ народа ни къмъ вѣреко и църковно „разединение“.

Всички тия, отъ тоя родъ проповѣдници на „църковното единство“ паказаха по вѣстници и събрания, че за тѣхъ нищо не значи *Църквата*, православната църква, *църковното единство*. „Църква“ и „църковно“ единство за тѣхъ имаха до толкова значение, до колкото отговарятъ на врѣменнитѣ имъ *политически* сплетни или пъкъ до колкото подигания шумъ имъ даваше възможность, по лична амбиция и смѣтки, да се нахвърлятъ върху законитѣ Божи и народни прѣдставители на св. ни Църква, да изсипятъ върху имъ хули и клевети, да извикатъ хладина между православни пастири и пасоми, да създадатъ, съ една рѣчь, „мътна вода“ въ българското православно население, тѣй нуждна за църковното разединение, разпокъсване на православния български народъ.

Единъ отъ тия „пазителѣ“ на „църковното“ единство, — Г. Пасаревъ още прѣди мѣсеци публично заяви, че ако го изисквали *политически*

интереси, българският народ щъл бил да остави православието и да приеме дори и будизма.

Други, още по-ревностни пазители на това „църковно“ единство, подвизаващи се въ соф. в. „Вечерна поща“, съвѣтвахъ, отъ името на редакцията, добруджанскитѣ българи да оставятъ православието и да приематъ унията. А прѣди нѣколко дена, въ разгара на шума, отново заявиха, че щомъ Българската православна църква не служела на националнитѣ ни и политически интереси (както „Веч. Поща“ ги разбира), „на българския народъ не трѣбало ни двѣ, ни една *православна* църква“...

Варѣте се въ всички тия вѣстници отъ рода на „Утро“ и „Дневникъ“ — и подирете, какво *църковно*, какво религиозно има въ всички статии писани съ ядъ и страсть ужъ за „църковното“ единство. Рѣководницитѣ на тия „народни“ органи въ *разговори* (за да не чуе народътъ...) на дѣсно и лѣво проповѣдватъ, че тѣхъ не ги интересува никакво християнство, никакво православие, никаква църква, никаква религия — освѣнъ като орждия за политика...

Въ партийни събрания се проповѣдва, че православната „църква“ не била религиозно, а национално-политическо учреждение.

Цѣлото това умопомрачение по въпроси отъ религиозно и църковно естество, не показва ли, че тѣзи проповѣдници на „църковното“ единство сѣ далечъ отъ веѣкаво църковно единство, че тѣ съзнателно или несъзнателно работятъ тъкмо за църковното разединение?

Веѣки трѣзвенъ отечестволюбець и веѣки истински синъ на Българската православна църква нѣма ли основание да вижда въ тия своеобразни и неискренни защитници на православното църковно единство — съзнателни или несъзнателни служители на чуждитѣ пропаганди въ страната ни?

Връзкитѣ на единия ревностенъ „спасителъ“ на „църковното“ единство, т. е. връзкитѣ на Г. Пасарева съ католишката пропаганда днесъ не подлежатъ на никакво съмнѣние. Неговитѣ проповѣди за прѣминаване на българския „народъ“, зарадъ „политически“ интереси, въ будизъмъ — означаватъ на откритъ езикъ, прѣминаване на българитѣ въ уния, въ католицизмъ.

Открититѣ съвѣти на „Вечерна поща“, да се остави зарадъ църковното „единство“ православието и да се mine въ уния — сѣ също проповѣди на католишката пропаганда.

Проповѣдитѣ, че вѣрата и църквата си трѣба да избираме или нагаждаме наспоредъ политически интереси (тъй многообразно и самоволно тълкувани) — сѣ улówki също на католишката пропаганда.

Декларацията на единъ отъ ораторитѣ въ софийското събрание по „църковното“ единство, че „Българската църква може и безъ Синодъ“, че „има ли Екзархъ — има църква, нѣма ли Екзархъ — нѣма българска църква“, сѣ чисти католишки проповѣди:

„Има ли папа, има църква, нѣма ли папа — нѣма църква!“

Всички тия и подобнитѣ тѣмъ проповѣди на католицизмъ, съпоставени съ прѣката дѣйност и усилия на католишката пропаганда у насъ, трудно могатъ да се изтълкуватъ само като случайни безразсѣдни думи въ шума и страститѣ по църковното единство.

На всинца е извѣстно, че у насъ католишка пропаганда сѣществува, добръ организирана, свободно, но и хитро дѣйстваща.

Нишкитѣ на тая пропаганда се простиратъ далечъ задъ отечеството ни. Извѣстенъ е комитетътъ за поунитчване на южното славянство, на чело на който стои австрийскиятъ униятеки архиепископъ графъ Андрей Шептички, готвенъ порано за пропагандистъ въ България.

Извѣстни сѣ усилията на католишката пропаганда и начинитѣ на дѣйствиата ѝ. Миналата година, за да се направи невѣзможно въ Далмация, между православнитѣ тамъ сърби, защитникътъ на православието и борецьтъ срѣщу католицизма, далматинскиятъ епископъ Никодимъ Милашъ, католицитѣ потрѣсиха сума пари, раздавани по разни пѣтица между самитѣ православни сърби да хулятъ печатно и по събрания Милаша, също както и сега у насъ става съ иерарситѣ, борци срѣщу католишката пропаганда у насъ.

Извѣстно е най-сетнѣ и дрѣзкото прѣдложение на пловдивския католишки архиепископъ Менини да приемемъ униятетвото, защо така щѣли сме „да запазимъ безбройнитѣ български църкви въ Македония“ (т. е. „Църковно единство“) и защото „Негово Блаженство българскиятъ екзархъ ще стане патриархъ на милиони поданици“...

Подиръ тая кратка съпоставка на проповѣданото сега по „църковното“ единство и на дѣйствиата и проповѣдитѣ на католишката пропаганда, нѣма ли право веѣки да се запита:

Чистъ ли е шумътъ на безцърковнитѣ за „църковното“ ни единство и не се ли явяватъ той родъ проповѣдници на църковното ни единство — органи на противобългарски религиозни пропаганди, пионери за църковно разединение?

Поставяме въпроситѣ и оставяме веѣки да си отговори.

Тия питання трѣба да си постави и да имъ даде надлеженъ отговоръ българското общество и особено българскиятъ клиръ, комуто въ тия дни лукави — е повѣрено да пази чаството на Българската православна църква отъ вълци облечени въ агнешката кожа на църковното единство.

Шумътъ и викътъ на безцърковнитѣ ревнители на *църковното* единство, вдигани отъ името ужъ на народа — показа се явно, че не е гласъ *на народа ни*. Народътъ обърна гърбъ на тия пропагандични проповѣди — и остави сами самозванцитѣ на показъ.

Но това не ще рече, че българскиятъ клиръ не трѣба да уясни нечистата игра съ църковнитѣ ни въпроси. Българското духовенство, като веѣкога, ще разкрие на народа тая игра и ще опази цѣло и неврѣдимо патетвото си отъ лукавитѣ, противощърковни попълзновения.

И напразни ще останатъ надеждитѣ и на пропагандиститѣ — разединители, както напразни сѣ останали прѣвъ веѣкове въ дни на по-голѣми изпитания за църковната българска съвѣсть.

Свещ. Д-ръ Стеф. Цанковъ.

Кочани.

Градъ Кочани е въ богатата долина на р. Брѣгалница. Населенъ е съ българи и турци. Има нѣколко кжци албанци, власи и цигане. Българитѣ въ града

надминаватъ бройно турцитѣ: тѣ броятъ 538 кѣщи сръщо 520 кѣщи турци, 8 кѣщи албанци мюсουλмани, 50 кѣщи власи и 70 кѣщи цигани. Сѣщото бройно първанство държатъ и въ каазата, която има 70 села. Прѣвъ 1899 г. тѣ сѣ надминавали двойно турцитѣ: въ каазата имало 24600 българи сръщо 11800 турци, 200 власи и 2280 цигани. Прѣвъ миналото столѣтие броятъ на турцитѣ въ града и каазата е билъ два пѣти по-голѣмъ отъ тоя на българитѣ. Прѣвъ първата половина на сѣщото столѣтие земята по долината на рѣка Брѣгалница е била изключително въ рѣцѣтѣ на турци чифликчи. Тази земя била раздадена на турски бееве още прѣвъ 15 столѣтие, когато турското правителство ги заселило, по военни и стратегични съображения, въ града и каазата. Тогава сѣ били заселени турци и въ други градове и краинини на Македония. Съ течение на врѣмето българското население, което обработвало чифлицитѣ се размножило, и отъ чифлицитѣ се развили български села. Земята постепенно минала въ рѣцѣтѣ на българитѣ. Селата по долината на Брѣгалница се занимаватъ съ оризосѣяне. Въ Кочани излиза найдобрия по качество оризъ въ Турция. Оризищата около Кочани сѣ повече въ рѣцѣтѣ на турски бееве, но частъ сѣ минали въ рѣцѣтѣ на българи. Почти всички оризища се обработватъ отъ българи. Първиятъ поминѣкъ на населението въ каазата и въ града е оризарство, а на второ мѣсто зърнени храни и занаяти. Въ каазата има заможни и голѣми села. Такива сѣ селата: Блатецъ, Прѣсека, Виница, Зърново и пр. Първото брой 1200, второто 1100, трето 200, четвърто 750 жители българи.

Въ Кочани има двѣ начални и едно трикласно училище съ повече отъ 250 ученици. Въ Блатецъ има еднокласно училище и двѣ първоначални съ 120 ученика, въ Виница едно еднокласно и едно първоначално съ 98 ученика. Кочани е центъръ на околията, седалище на каймакминъ и такова на българския архиерейски намѣстникъ.

Д.

Свещ. Д-ръ К. Цѣновъ.

Психология на религията¹⁾

Религиозното усѣщане е обусловено отъ Божието въздѣйствиe и отъ нашата вътрѣшна способностъ да възприемаме това въздѣйствиe. Това усѣщане е първо по редъ. А религиозното чувство е обусловено отъ рефлектирането върху религиозното усѣщане и то слѣдва слѣдъ прѣдставата за причинителя на това усѣщане. За усѣщането ние имаме съзнание тоже слѣдъ рефлектирането върху него, обаче никой нѣма да каже, че то е обусловено отъ рефлектирането, както туй казахме за религиозното чувство. Това чувство по отношение рефлектирането е второ, а по отношение усѣщането Божието въздѣйствиe трето по редъ. Че сѣ въ свръзка, това и ние казваме, обаче тѣ иматъ въ основата си двѣ различни функции на нашата психика: религиозното усѣщане има въ основата си способността ни да възприеме Божия реалитетъ или това, което ние нарекохме по-рано функция на религията, а религиозното чувство има въ основата си въобще функциитѣ на обективиранието, т. е. способността ни да си образуваме различни прѣдстави. И затова чувство и усѣщане не могатъ да бждатъ идентифицирани и научната психология тегли строга граница между тѣхъ, при все, че тя говори за „сѣтивни чувства“, „прѣдставни или естетични чувства“ и пр.

Но може да се допусне още една мисль, а именно, че този синтезъ има творческо свойство и

мистично ирационалнитѣ елементи се явяватъ, безъ да ги е имало въ неговитѣ отдѣлни части.

Наистина, нѣщо подобно приема Wundt за обяснение нѣкои психически явления, напримѣръ, той допуска единъ „творчески синтезъ“ (schöpferesche Synthese), като се възсланя на нѣкои науки (химията); днесъ обаче това твърдение се счита неоснователно. То си нѣма мѣстото тоже и въ областята на религията.

Да провѣримъ още веднѣжъ работата. Да не би тѣзи мистично-ирационални елементи въ сѣщностъ да се криятъ въ съдържанието на нашитѣ потребности и интереси, или пъкъ че тѣзи потребности и интереси се естетизиратъ по нѣкой начинъ въ душата на човѣка и по силата на това нѣщо минаватъ въ една такава художествена форма, че настѣпва моментъ, кждѣто се заражда вѣрата въ едно Върховно сѣщество. Това положение, макаръ и въ такава примамлива форма не се различава въ нищо отъ „синтеза“ на Соколова. Утвърждава се още, че вѣрата като такава е сама потребность на човѣшкия духъ, но съ това не се рѣшава, но се само заобикаля въпроса.

При обяснение въпроса за зараждането на вѣрата въ човѣшката душа можемъ допусна слѣднитѣ двѣ положения: 1. Или че вѣрата се е зародила по силата на извѣстни чисто субективни основания, били тѣ нормални или ненормални и 2. или пъкъ че тя е дѣйствително причинена отъ една външна реална сила. Постановката при старото обяснение зараждането на вѣрата е такава, че нито можемъ обори първото положение — какво вѣрата е само едно чисто субективно състояние, както не можемъ утвърди и второто положение — че е причинена отъ една външна реална сила. Позволимъ ли си, напримѣръ, да допуснемъ, че вѣрата е причинена отъ Бога, то дохождаме до единъ омагьосанъ крѣгъ, отъ който не можемъ вече да излѣземъ. Защото не е позволено да извождашъ вѣрата въ Бога отъ потребнитѣ, а когато дойде редъ да изяснявашъ потребнитѣ — да ги извождашъ пъкъ отъ Бога, както е правено до сега при тѣзи нѣща. Трѣбва да стоимъ на едно мѣсто. Застанемъ ли на положението, че „вѣрата е функция на живостта на идеитѣ, а живостта на идеитѣ е функция на тѣхния синтезъ“, то съ това нито обясняваме зараждането на вѣрата, нито пъкъ ни принуждава нѣщо да допуснемъ прѣдпоставката за реалното сѣществуване на Бога, напротивъ, не смѣемъ да стоимъ тукъ, защото отъ една страна се намираме прѣдъ прага на единъ неизцѣримъ субективизъмъ, а отъ друга — дохождаме до единъ конфузъ на нашитѣ мисли и разсѣждения. Защото ако ние чрѣвъ нашата логика не можемъ да дойдемъ до вѣра, то затова пъкъ чрѣвъ тази логика можемъ да дойдемъ до едно научно обяснение като какъ се е зародила вѣрата въ психиката на човѣка.

Невѣрнитѣ заключения ни навождатъ на мисльта, че и прѣдпоставкитѣ на това обяснение трѣбва тоже да сѣ невѣрни. Затова както и да обръщаме работата, ние виждаме невъзможността да бжде изведена специфичната особеностъ на вѣрата по този начинъ, както е правено до сега.

И така, ние се виждаме причудени да не се спремъ тамъ, дѣто старата философия на религията се спре, но да отидемъ още една стѣпка напредъ. За обяснение появата на мистично-ирационалнитѣ елементи приемаме: 1. Една способностъ въ нашата натура, наречена отъ насъ функция на вѣрата, посрѣдствомъ която не само добиваме тѣзи елементи, но (въ съединение съ функциитѣ на обективиранието) ги прѣживѣваме и съзнаваме като едно външно въздѣйствиe и необикновено присѣствие и 2. По силата на това въздѣйствиe и присѣствие ние сме заставени да *върваме*, че всичко туй се причинява

¹⁾ Вжъ: „Ц. в.“ брой 25 т. г.

отъ една външна, необикновена сила. Ето тукъ е психологичниятъ моментъ, въ който се заражда вѣрата въ Бога. По такъвъ начинъ абстрактната мисль за Бога се прѣобрѣща за насъ въ жива дѣйствителностъ. А останалитѣ други елементи сж само частъ отъ съдържанието на вѣрата, а не сами вѣра, или пъкъ да поражда вѣрата.

И тъй, чрѣзъ религиознитѣ прѣживявания Богъ става за насъ една реална сила, а чрѣзъ рефлексията върху тѣзи факти, ние доаждяме до заключение, че е необходимо да допуснемъ една прѣдпоставка (Богъ) за обяснение повата на нѣкои елементи отъ съдържанието на вѣрата, както прави и всѣка друга наука за обяснение своитѣ факти. И при стария начинъ на обяснение произхода на вѣрата допускането Божието сществуване е една прѣдпоставка, както и тукъ въ психологията на религията, само съ тая разлика, че при първия начинъ тази прѣдпоставка е произволна, а тукъ принудителна. А това е мѣрката за научната стойностъ на нѣщата.

(Слѣдва).

Иерод. Михаилъ.

Православната църква въ Япония.

(1)

Въ 60-тѣхъ години на миналото столѣтие съ свѣтлината на Христовото учение се озарила страната на „възходящото слънце“ — Япония. Отъ това врѣме тукъ е започнало да прониква постепено европейското влияние, а заедно съ това европейската култура и цивилизация, особно въ послѣднитѣ десетилѣтия, започнали бързо да се усвояватъ отъ японския народъ. Християнството, което тъй тѣсно е свързано съ европейския културенъ животъ, сжщо е намѣрило въ Япония добра почва за своето разпространение. Множество мисионери отъ тритѣ християнски изповѣдания не се забавили да се явятъ на проповѣдническото поприще и да почнатъ да просвѣщаватъ язичницитѣ японци съ свѣтлината на Христовото благовѣстие. Тѣхната дѣятелностъ при това не останала безплодна. Християнската проповѣдь успѣла въ сравнително кратко врѣме да даде осезателни резултати срѣдъ японския народъ и въ значителна степенъ да насочи неговото религиозно съзнание къмъ приемане възвишенитѣ начала на християнската религия.

Освѣнъ стремежа къмъ европейска култура, и други мѣстни обстоятелства обусловятъ успѣха на християнската проповѣдь въ Япония. Тукъ сж имали своето влияние и характеристичнитѣ особности на нацията, и отношенията на свѣтската власть къмъ християнството, и най-послѣ отношението къмъ послѣдното отъ страна на господстващитѣ (будийската и синтонитическата) въ страната религии.

Въ религиозно отношение японския народъ обикновено се прѣдставя като индиферентенъ, съ слабо развити потребности и стремления къмъ висшето и духовното. Въ значителна степенъ религията у него се е свеждала къмъ държавата и се е поглѣщала отъ национализма. При недостатъкъ на висши интереси, вниманието на японца е било съсредоточено къмъ благоустройството на земния животъ. Господстващитѣ при това въ Япония езически религии се оказвали неудовлетворителни за японцитѣ, особно за по-културнитѣ срѣди тѣхъ. Будизъмътъ, въ крайно извратена форма, и синтоизъмътъ, свеждащъ се главно къмъ анимизма и изразяващъ се въ грубо чувственъ и низкъ культъ, не е могълъ да не заглуши въ значителна степенъ истинското религиозно чувство въ японския народъ и да направи послѣдния по-вече или по-малко индиферентенъ къмъ религията. Неудовлетворителността отъ езическитѣ религии въ послѣднитѣ три десетилѣтия се изра-

зила съ очевидна ясностъ въ туй, че тѣ сж били лишени отъ официална поддръжка отъ страна на японското правителство. Послѣдното, като допуснало свободното разпространение на всѣкакви религиозни изповѣдания въ своята страна, замисляло само да съставя отъ всички сществуващи на земята религии такава, въ която да влѣзатъ всички по-прости и съгласни съ здравия смисль нравствени правила. Въ днешно врѣме въ Япония се дпуска най-широка вѣротърпимостъ и на християнството не се правятъ никакви прѣчки при неговото разпространение. Ако и нѣкога да се появяватъ враждебни дѣйствия противъ християнската проповѣдь, то това по-скоро имало въ своята основа политически, отколкото религиозни причини. А колкото се касае до въпроса какви сж били отношенията на господстващитѣ въ Япония — будийска и синтоистическа — религии къмъ християнството, то тѣ, колкото и враждебни отъ врѣме на врѣме да сж били, не сж могли особно да прѣпятствуватъ на успѣха на неговото разпространение. Враждебността на прѣдставителитѣ на посоченитѣ религии съ особна интензивностъ се проявявала, докато християнството се считало за прѣтвѣна религия и приемащитѣ се застрашавали съ смъртъ по сществуващитѣ още отъ XVII в., когато въ Япония проникнгло и значително се разпространило католичеството, противохристиянски едикти. Обаче, сществуванете на подобни едикти било въ разрѣзъ съ стремежитѣ на японцитѣ къмъ европейска култура, и поради това естествено е било да се очаква че съ зараждането на таква стремежи правителството трѣвало да отмѣни казанитѣ едикти и да признае свобода на вѣроизповѣданияето. И дѣйствително, въ 1873 г. тѣзи едикти сж били отмѣнени, а въ 1889 год., съ дадената на японския народъ конституция се признавала и пълна свобода на неговитѣ религиозни вѣрвания. Отъ това врѣме вече никакви вънкашни прѣпятствия отъ страна на правителството и езическитѣ жреци не се правили за свободното разпространение на християнството въ Япония.

Като посочваме на главнитѣ условия за разпространение на християнството въ Япония въобще, ние ще се остановимъ въ частности на живота на православната църква тамъ: на историята на нейното възникване чрѣзъ проповѣдническата дѣятелностъ на руската православна мисия, на нейния вънкашенъ ръстъ и вътрѣшно устройство и управление, на срѣдствата за нейното сществуване и възрастване и най-послѣ на религиозно-нравственото състояние на нейнитѣ членове. При разкриване различнитѣ страни изъ живота на православната църква въ Япония прѣдъ насъ въ особно величие ще се прѣдстави свѣтлия и апостолски ликъ на покойния велики архипастиръ и труженикъ на попрището на православие въ Япония — архиепископъ Николай. Починалъ недавна (на 3 февруарий т. г.), твърдѣ наврѣмено е да се спомнятъ и у насъ неговитѣ велики дѣла на подвигъ и проповѣдническо служение, резултатъ на които е основаната, уреждана и управлявана отъ него до края на живота му православна църква въ Япония. Приблизително 50 години неуморимо той се е подвизавалъ на свято служение срѣди японския народъ. Неговитѣ апостолски подвизи даватъ обиленъ и благодатенъ плодъ, основаната отъ него църква все повече и повече възраства и укрѣпва. Неговитѣ трудове сж до толкова разнообразни и велики, че при съображение живота на японската църква, ние ще трѣба да говоримъ почти само за неговата свѣтла личностъ. Да опишемъ, прочее, накратко дѣятелността на приснопамятния Николай въ свръзка съ историята и устройството на Японската православна църква въобще.

Свещ. Тулешковъ.

МНѢНИЯ И ОТЗИВИ.

Изъ пастирската практика ¹⁾

4) *Разказитъ съ религиозно съдържание* сж прѣкъсно сръдство, съ което свещеникътъ може да привлече, заинтересува слушателитѣ си и да имъ прѣдаде въ лека форма (да ги нахрани „като младенци съ мека храна“ — I Кар. 3: 1, 2 и зеле — Рим. 14: 2) истинитѣ на вѣрата. За съжаление, нашата литература е особно бѣдна въ това отношение. Списанията религиозни трѣба да иматъ това прѣдъ видъ. Добриятъ разказъ или приказка съ услада се слушатъ и отъ старо и отъ младо. Въ грамаденъ успѣхъ използвахме слѣднитѣ: 1) „Дѣто е любовта, тамъ е и Богъ“, приказка отъ Толстой; 2) „Легенди за Христа“, отъ Селма Лагерльофъ; 3) „Датка, или простия умждренъ“; 4) „Чудеса Божии въ наши дни“; 5) „Първата молитва на Иванка“; 6) „Богъ забавя, ала не забравя“, приказка отъ Толстой и др. Първата, обаче, бѣ съ неповторенъ при другитѣ успѣхъ. Кога я четохме на дѣцата, цѣли бѣха се прѣвѣрнали въ слухъ. Повечето веднага я разказали на домашнитѣ си. Много я търсиха да си я купятъ и ни я искаха за прочитъ въ кжши. На женитѣ я четохме на 27 априль т. г. Но и до днесъ книжката ходи за прочетъ отъ ржцѣ въ ржцѣ по домоветѣ и не сме я прибрали.

Разбира се, има четива, които сж добри само за дѣца, а други само за възрастни.

5) *Пѣнието* е сжщо едно много добро сръдство за да се направятъ бесѣдитѣ интересни, разнообразни, приятни. Възрастнитѣ пѣятъ, за да научатъ духовни пѣсни и да придружаватъ по този начинъ пѣнието на пѣвцитѣ въ църква, а дѣцата напълно ставатъ църковни пѣвци, постоянни поддръжници на клироса. Пѣщитѣ възрастни, като участници послѣ, макаръ съ тананикане, въ църковното пѣснопѣние, съ услада стоятъ въ църква, не приказватъ, а дѣцата красятъ църковната служба, радватъ се съ това, па и родителитѣ имъ съ гордостъ идатъ на църква и слушатъ четенето („Отче нашъ“, „вѣрую“ и апостола) и пѣнието на дѣцата си. Освѣнъ това въ репертуара на дѣтскитѣ пѣсни влизатъ и църковни, които изтъкватъ и разкриватъ мръсгата на любовнитѣ свѣтски пѣснички, постоянни пѣни отъ възрастни и млади. Вънъ отъ това, даровити дѣца, привикнали да пѣятъ, съ врѣме ставатъ добри църковни пѣвци, отъ каквито се чувствува голѣма нужда.

6) *Кинематографитѣ и магическитѣ фенери* могатъ да помогнатъ много добрѣ за илюстриране на библейски събития и моменти отъ хорския животъ (бѣднотия, синовна и родителска обичъ, самопожертвования, трудолюбие, слѣдствия отъ пороцитѣ), живота на светиитѣ и др. т. картини, които създаватъ настроение, що съ успѣхъ се използва отъ пастиря. Повечето отъ нашитѣ слушатели бѣха гледали на кинематографъ живота на Ис. Христа и Мойсея. Това ни много помогна. Като учител прѣди години използвахме магическия фенеръ. Сега сме въ пазарлъкъ за купуване магическки фенеръ, който може да проектира всѣкакви картини. Въ това отношение илюстрованитѣ картички съ религиозно-нравствени сюжети много могатъ да ни послужатъ. Ние сме събрали около 300 подобни картички, — отличенъ материалъ.

7) Най-сетнѣ, пастирътъ трѣбва да си осигури сътрудничеството на църковното настоятелство, или на училищното настоятелство, ако ще води бесѣдитѣ си въ

училището. Църковното настоятелство, ако не се проникне отъ идеалитѣ на пастиря, може да му попрѣчи — да не дава отопление, столове и т. н. Ние, напр. водѣхме бесѣдитѣ си въ църковната келия, бивше училище. По едно врѣме клисарката я домързѣ да шета. Заяви ни, че дѣцата-слушатели ѝ боклучели, та да не ги събираме. Казахме ѝ, че щомъ не ѝ се шета, да си иде. Заявила на църковнитѣ настоятели за сжщото. Тѣ ѝ уйдисаха и ни казаха, да не събираме дѣцата, да не боклучатъ. Това ни оскърби.

Ето въ общи черти това, което помогна или попрѣчи на бесѣдитѣ ни.

Ще кажемъ и това, което работихме. Съ женитѣ бесѣдитѣ водѣхме въ петъкъ. Тѣй поискаха тѣ, понеже тогава били по-свободни. Огначало, когато деньтъ бѣ поголѣмъ, докато изчетемъ вечерня, женитѣ се събираха и, направили въ църква молитвата си, отивахме на бѣсѣда. Послѣ пѣкъ се събирахме единъ часъ прѣди вечерня, изкарвахме бесѣдата и слѣдъ това си правѣхме въ църква, при вечерня, молитвата.

Дѣцата събирахме въ сѣбота слѣдъ обѣдъ, когато сж свободни отъ училищни занятия и се подготвяха за службата въ недѣля.

Ето темитѣ, развити въ бесѣдитѣ ни съ женитѣ:

1) Вѣрата, надеждата и любовта въ живота на христианина; 2) Благодатѣта Божия, нейнитѣ прояви и какъ се добива; 3) Сравнения на Мойсеевия законъ и свѣтскитѣ закони съ Христовия законъ; 4) Молитвата, силата ѝ; ползата отъ нея и условия за добра молитва; 5) Четирино изъ Дѣянията апостолски (3 глави) и въ свръзка съ това — единството на Духа въ Християнитѣ и живота имъ; 6) Смъртъта, нейната причина, произходъ, сжщностъ и благотворностъ при грѣховното състояние на челоуѣка; 7) Какъ умира човѣкъ, митарствата, значението на 3, 9 и 40 день и частния сждъ на челоуѣка; 8) Безсмъртието, състоянието на душитъ праведни и грѣшни до второ пришествие; 9) Второто пришествие, признаци при неговото приближаване, какъ ще стане и възкресението на мъртвитѣ. Окончателния (страшния) сждъ и края на свѣта. Ново небе и нова земя. Вѣчното блаженство и вѣчната мъка; 10) Значението, силата и слѣдствията на добритѣ и лошитѣ мисли; 11) Взаимо дѣйствието, общение между живи и умрѣли — молитви за умрѣлитѣ; 12) Въ отношенията си къмъ Бога да пострѣпваме като дѣца; 13) Възраститѣ на човѣка и съответното развитие на тѣлото, душата и духътъ; 14) Що е евангелие? Четиртѣ евангелия и писателитѣ имъ; 15) Четене поотдѣлно и съ тълкуване първитѣ седемъ глави отъ евангелието на Матея (седемъ бѣсед); 16) „Защо идва Христосъ на земята?“ — сжщността на изкуплението и тритѣ служби — пророческа, първосвещенишка и царска — на Ис. Христа; 17) Еванг. отъ Иоана, III глава: за духовното прѣраждане съ вода и Духъ. Освѣнътия бѣсѣди, както казахме, четохме разкази и примѣри изъ живота на светиитѣ или на хората, върху които Божия Промисълъ се е по-ярко проявилъ.

Съ дѣцата повече пѣхме и четохме приказки и разказчета. Само една бесѣда водихме: „Отдѣ знаемъ и се увѣряваме, че има Богъ“.

Ето нашата работа. Тя не е много добра. Излагаме я, за да прѣдизвикаме събратята, които подобно намъ работятъ да изложатъ и тѣ въ печата работата и опитността си за наша и на много още събрата поука.

А въ това направление трѣбва да се работи. Длъжни сме. Ще даваме отговоръ на Пастиря за овцетѣ, които ни е повѣрилъ. Па за да искаме отъ общество, държава, преса, обществени дѣйци да ни уважаватъ, слушатъ и задоволяватъ въ исканията ни, трѣбва да *докажемъ* съ работата си, че заслужаваме това.

¹⁾ Вижъ: „Ц. в.“ бр. 26 т. г.

Най-сетиѣ, подобна работа тъй приближава свещеника съ паството му, той не е вече чуждѣ тъмъ, дѣцата не се плашатъ отъ него, не го „вързватъ“ и заплюватъ при срѣщи, а се радватъ и джудатъ съ него, като съ „добъръ пастиръ, който знае своитѣ и своитѣ го знаятъ, като чуватъ гласа му и върватъ слѣдъ него“.

Църковното единство въ събранieto у Славянска бeсѣда.

Въ недѣля, на 21-я, въ голѣмия салонъ на „Славянска бeсѣда“, е станало събрание по църковното единство по инициатива на столічнитѣ журналисти. Салонътъ билъ пълненъ. Присѣтствували отборъ граждани. Въ събранieto говорили г. г. Р. Каролевъ, Хр. Силянѡвъ и Миланъ Марковъ. Рѣшитѣ имъ били прѣкъжвани съ ржко плѣкания.

Първиятъ ораторъ изложилъ историята на Българската църква отъ врѣмето на царь Борисъ до днесъ, като завършилъ съ злободневния въпросъ — за единството на църквата и главенството на екзарха.

Вториятъ ораторъ изнесълъ фактическата страна на въпроса за единството на църквата, но съ силенъ нюансъ, че св. Синодъ билъ и работилъ за раздѣлата на църквата.

Третиятъ ораторъ разгледалъ, подиръ кмъ исторически очертъ на българския църковенъ въпросъ, юридически и политически въпросътъ за църковното единство. Съ по-голѣмо спокойство и повече обективностъ, отколкото втория ораторъ, г. Марковъ се спрѣлъ върху 39 чл. на конситуцията въ свръзка съ фермана и съ 62 чл. на берлинския договоръ.

Заемаме главнитѣ мисли на ораторитѣ по ещественитѣ точки за единството тъй, както сж прѣдадени въ в. „Воля“, но ги съпоставяме съ текетове на държавни актове и на публикувани официални писма.

1. Главенството.

а) „Екзархътъ е глава на църквата. Христосъ е духовенъ канониченъ глава на цѣлата църква, а екзархътъ е канониченъ административенъ и юридиченъ глава на Българската църква. Това негово положение не е авторитарно, понеже Българската църква е сборна“ (Каролевъ).

б) „Симеонъ оспорва правото на екзарха да се счита глава на църквата. Тоя въпросъ е безпрѣдметенъ — всички признаваме това качество по канони и по фермана на Н. Блаженство“ (Силянѡвъ).

в) „Н. Блаженство е юридически прѣдставителъ на църквата; махнете него — нѣма църква. Той управлява църквата споредъ фермана самъ, но не е отказано правото да има при Екзархията и други институти“ (М. Марковъ).

г) „Азъ не можа да се рѣша да зема на себе си отговорността самъ да одобря законопроектъ отъ такава голѣма важностъ, какъвто е този, по който ще се управлява онази частъ на Екзархията, която се намира въ богохранимото княжество, защото, споредъ екзарх. уставъ и споредъ 39 чл. на конституцията, глава на българската църква е св. Синодъ, на когото азъ съмъ само прѣдседателъ [† Екзархъ български: Иосифъ. Вижъ: Зелена книга. Българско княжество. Кореспонденция. София 1880 г. Скоропечатница Янко С. Ковачовъ

стр. 53, писмо отъ Н. Блаженство екзарха до министра на външнитѣ работи Д. Цанковъ отъ 23 септемврий 1880 г. № 407].

2. Единството.

а) „Единството на църквата се изразява въ екзарха — емблема на националното единство — „глава на църквата“. (Каролевъ).

б) „Въ какво се състои единството? — Въ правото на екзарха да се счита духовенъ глава, да канонизира избора на всички архиереи и да испраца цѣнни книжа“. (Силянѡвъ).

в) „Единството се състои въ слѣдното: България се подчинява на екзарха, дѣто и да се намира той. България може да сжществува и безъ синодъ“. (М. Марковъ).

г) „Църквата въ държавата е особено учрѣждение, което има божествено произхождение и за глава самия Спасителъ, Исуса Христа, който е снабдилъ съ благодатъта си и поставилъ други лица, за да я управляватъ. Вслѣдствие на това тази сжщата Конституция дава законодателна властъ на Н. събрание, припознава въ Българското княжество за господствующа вѣра православната, припознава, че Княжеството, като прави нераздѣлна частъ отъ Българската църква, подчинява се на св. Синодъ, компетентната властъ по всичко, що се отнася до вѣрата и до църквата [† Екзархъ Български: Иосифъ. Вижъ: сжщата Зелена книга, стр. 54, писмо отъ 20 септемврий № 407 отъ екзарха до сжщия министръ].

3. Синода.

а) „Екзархътъ е креация на фермана, а синодътъ и смѣсениятъ екзарх. съвѣтъ сж устроени отъ екзархийския уставъ“. (М. Марковъ).

б) „Съставя се отдѣлно духовно управление подъ официално наименование (титулъ) Българска екзархия... Управлението на духовнитѣ и религиозни работи ще е повѣрено съвършено на Екзархията. (Ферманъ чл. 1).

„На Екзархътъ ще принадлежи каноническото прѣдседателство на българския Синодъ, който постоянно го придружава“ (Ферманъ чл. 2).

„А щомъ се избере екзархътъ, Българскиятъ синодъ ще яви работата на патриарха“ (ферманъ чл. 3).

„За съдружно съразмишление и съдѣйствие въ работи, които се касаятъ до православната вѣра, Синодътъ на Екзархията ще се отнася до вселенския патриархъ“ (ферманъ чл. 6).

„Синодътъ на Екзархията ще иска отъ Цариградската патриаршия св. миро, което се употребява църковно“ (ферманъ, чл. 7-и).

... Ъ

Извлечение изъ писма и дописки.

△ **Архиерейска обиколка.** Пишатъ ни отъ гр. Видинъ: На 28 м. м. Негово Високопрѣосвещенство, св. Видинскиятъ митрополитъ г. Кирилъ и протосингелтъ му Негово Високопрѣподобие архимандритъ Владимиръ доведоха новоржкоположения Негово Благоговѣйнство свещеникъ Спасъ Тодоровъ въ с. Александрово (Бѣлоградчикско) за енорията, за която е ржкоположенъ. Посрѣщанието бѣ тържествено.

Накрай отъ селото Н. Високопрѣосвещенство, при чаканъ отъ множество християни, на чело съ Бѣлоградчикския и Кулския архиерейски намѣстници и свещеницитѣ Н. Петковъ, М. Стояновъ и Н. Поповъ. Бѣлоградчикския арх. н-къ съ една кратка прочувствителна рѣчь поздрави високия гостъ съ „Добрѣ дошли“. Трогнати отъ срѣщата и отъ чувствата на паството, той

благодари като напомни, че „гдѣто е стадото, тамъ е и пастиря“, изтъкна пастирскитѣ обязанности на свещеницитѣ. „Пастирь добри и душу свою полагаеть за овци“ кяза той, като имъ даде отеческитѣ си наставления и благословения да работятъ за благо на църквата и оправдаятъ довѣрието на св. Митрополия, която винаги зорко бди за правилното развитие на църковно-религиозния животъ на християнитѣ. Той напомни и обязаноститѣ на християнитѣ. Покани ги да подпомагатъ на пастиря въ изпълнение на неговитѣ обязанности. Оттукъ цѣлото шестие се отпави за черквата „Св. Константинъ и Елена“, дѣто се извърши водосвѣтъ и молебень за дѣждъ во главѣ своя достоенъ архипастирь. Самъ Негово Високопрѣосвещенство г. Кирилъ колѣнчи въ врѣме на молитвитѣ, самъ четеше съ ясенъ високъ умилителенъ гласъ опрѣдѣленитѣ молитви, просълзень отъ любовь къмъ християнитѣ. Съ своето държение, колѣнчене и душевно настроение, покъртваше богомолцитѣ, трогваше и душитъ; самичкъ порѣси богомолцитѣ.

Въ поучителна рѣчь, която отирави къмъ енориашитѣ, Н. Високопрѣосвещенство прѣдстави младия имъ свещеникъ и имъ пожела на пастирь и пасоми: миръ, съгласие и любовь. Слѣдъ 3 часова почивка замина за гр. Бѣлоградчикъ а Негово Високопрѣподобие архримандритѣтъ остана за 3—4 дни при младия свещеникъ, когото да улжи въ трудния му пжтъ.

На 29 юний въ черквата „Св. В. М Георги“ въ гр. Бѣлоградчикъ Н. Високопрѣосвещенство, въ саслужението на архиерейския намѣстникъ и градскитѣ свещеници, извърши архиерейска служба. Произнесената му рѣчь върху живота и дѣлата на св. Первоверховни апостоли Петра и Павла, се изслуша съ участие. Тя произведе силно впечатление на богомолцитѣ.

На другия день архиереятъ продължилъ обиколката си изъ епархията.

Зрителъ

Църковно-обществена лѣтопись.

Една истина. Столичниятъ в. „Воля“ въ бр. 169 и други два столични ежедневици съобщаватъ, споредъ мѣрдавенъ източникъ отъ Цариградъ, че св. Синодъ билъ изпратилъ прѣписъ отъ писмото си до Н. Блаженство Екзарха по въпроса за единството на Българската църква и до Гърцката патриаршия и че Рускиятъ синодъ и нѣкои синодни архиереи, които били въ тайни връзки съ Патриаршията, настоявали въз основа на пратеното писмо да се дигнѣла схизмата отъ църквата въ царството. Въ положение сме да заявимъ рѣшително и най-категорично, че това съобщение, лишено безусловно отъ всѣка основа, е измислица, пусната тенденциозно или отъ мѣрдавното мѣсто, съ което редакцията на означеня вѣстникъ е въ общение, или пъкъ съчинена отъ самата редакция. Цѣльта е да се заблуждава и настройва обществото.

Храмовъ празникъ. На 27-и юлий, паметъта на св. Седмочисленици, е патронния празникъ на столичния трамъ св. Седмочисленици. Сутринъта има тържествена архиерейска служба. Служи Н. Високопрѣосвещенство св. Софийския митрополитъ, г. Партений въ съслужение съ многобройно духовенство. Макарь празникътъ и неофициаленъ, храмътъ бѣ пълень съ богомолци.

Свещенишкото добавно възнаграждение. Една свещенишка депутация се прѣдставила на министра на външнитѣ работи и на изповѣданията, г. Ив. Ев. Ге-

шовъ, и отъ име на цѣлото свещенство го молила да настоя прѣдъ правителството да се подобри материалното положение на свещеницитѣ. Г-нъ министра изслушалъ съ внимание депутацията и обѣщаль, че ще говори съ г. министра на финанситѣ по тѣхната просба. Депутацията се прѣдставила и на г. Т. Годоровъ, министра на финанситѣ. Съ въпроса за добавното свещенишко възнаграждение г. министра на изповѣданията се занималъ още прѣди единъ мѣсець по поводъ послѣднитѣ постѣпки на св. Синодъ. Знаемъ, че той обѣщаль да направи въ споразумѣние съ министра на финанситѣ възможноното въ прѣдстоящата сесия на Народното събрание.

При синоднитѣ архиереи. Екзархийскитѣ мирски съвѣтници, г. г. Д-ръ Диновъ и Йорд. Мирчевъ, заминали, както съобщихме това въ миналия брой, за провинцията. Тѣ посѣтили единъ по другъ Прѣдседателствующия св. Синодъ Н. Високопрѣосвещенство св. Доростолския и Червенски митрополитъ г. Василий въ градъ Русе, синодния архиерей, Н. Високопрѣосвещенство св. Варненския и Прѣславски митрополитъ г. Симеонъ, въ гр. Варна, и синодния архиерей, Н. Високопрѣосвещенство св. Търновския митрополитъ г. Антимъ, въ г. Търново. На връщане въ столицата ще посѣтятъ и синодния архиерей, Н. Високопрѣосвещенство св. Софийския митрополитъ г. Партений, комуто, прѣди да заминатъ за провинцията, депозирали картитѣ си, понеже го не намѣрили въ митрополията, когато отишли да му се прѣдставятъ.

Въ синодната канцелария. Екзархийскитѣ съвѣтници, г. г. Д-ръ Диновъ и Йорд. Мирчевъ, прѣди да заминатъ за провинцията, счели за нужно да се видятъ съ главния секретаръ на св. Синодъ, за да се усвѣдомятъ по нѣкои интересуващи ги работи. По тази причина тѣ въ навечерието на заминаването си за градъ Русе били въ синодната канцелария, дѣто стояли дълго.

Св. Синодъ на Българската църква

Обявление

№ 3615.

На 17 августъ т. г., въ 2 часа слѣдъ пладнѣ, въ канцеларията на св. Синодъ, ще се произведе търгъ съ тайна конкуренция, за отдаване на прѣдпринемачъ постройката на здание за Висше Богословско училище въ гр. София. Прѣдложенията ще се приематъ до 4 часа сѣщия день.

Приблизителната стойность на прѣдприятието възлиза на 390866 лева 30 стотинки, триста деветдесетъ хиляди осемстотинъ шестдесетъ и шестъ лева и тридесетъ стотинки.

Залогъ за правоучастие въ търга се изисква 5% отъ стойността на прѣдприятието или 19543 лв. и 31 ст., деветнадесетъ хиляди петстотинъ четиредесетъ и три лева и тридесетъ една стотинки. Конкуренцитѣ ще трѣбва да се съобразятъ съ изискванията на чл. чл. 11, 12 и 13 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия.

Планътъ, поемнитѣ условия и другитѣ тържни книжа могатъ да се видятъ всеки присѣтетвенъ день и часъ въ канцеларията на св. Синодъ, площадъ Александръ Невски и улица Парижъ въ София.

гр. София, 12 юлий 1912 год.

Отъ Канцеларията на св. Синодъ.

П. Балчишко Църковно Настоятелство**Обявление**

Второто Балчишко църковно настоятелство при храма „св. Никола“ обявява, че енорията при същия храмъ е вакантна отъ 1 юлий т. г. Желаящитѣ да заематъ тази енория, желателно е, да се яватъ на пѣние и проповѣдь при същия храмъ.

гр. Балчикъ, 5 юлий 1912 год.

3—3

Отъ настоятелството.**Силистренско Църковно Настоятелство****Обявление**

№ 41.

Църковното Настоятелство при църквата „Св. св. Ап. Петръ и Павелъ“ въ гр. Силистра обявява за знание на г-да интересующитѣ се, че на 10 идущий мѣсець Августъ т. год., въ 3 часа слѣдъ обѣдъ, въ канцеларията му, ще се произведе търгъ съ явно малонадаване за доставката на (2000) двѣ хиляди килограма чистъ пчеленъ воскъ, мѣстенъ или анадолеки.

Желаящитѣ конкуренти да се съобразятъ съ закона за общественитѣ прѣдприятия

За вземание участие въ търга, иска се 450 лв. залогъ.

гр. Силистра, 10 юлий 1912 г.

3—3

Отъ Настоятелството.**Скръбно извѣстие.**

Съ дълбока скръбъ и съкрушено сърдце съобщаваме на роднини, приятели и познайници, че многообичната ни и вѣчно забравима, съпруга, майка и баба :

Презвитера: Ангелина П. Игнатева.

Слѣдъ четире (4) мѣсечно тежко боледуване, въ зрѣлата си 50 годишна възраст, прѣдаде Богу духъ на 7-й юлий т. г. въ 10½ часа вечерята, като ни остави въ неутѣшима скръбъ.

Вѣчна ти память и лека прѣстъ, мила наша забравима : съпруга, майка и баба.

Крайно опечалени :

съпругъ Свещеникъ. **Игнатъ Николовъ**, синове : **Сърбинъ, Иванъ и Никола**. Внуци : **Йорданъ и Петко**. Снахи : **Анастасия и Свляя**.

18-й юлий, 2912 г. с. Пишигово Т.-Пазарджийско.

Брѣстовишко църковно настоятелство.**Обявление**

№ 3.

Брѣстовишкото църковно настоятелство, Пловдивска околия, извѣстява на интересующитѣ се, че на 12-и августъ т. г. отъ 2—5 часа подиръ обѣдъ въ канцеларията си ще произведе търгъ съ явна

конкуренция за отдаване църковния дюкянъ да (касапницата) подъ наемъ за три години.

Първоначална цѣна 50 лева, залогъ за правоучастие въ търга 10 лв.

Желаящитѣ да взематъ участие — трѣбва да се съобразятъ съ закона за общественитѣ прѣдприятия.

Поемнитѣ условия по търга сж на разположение, всѣки присѣтственъ день въ канцеларията на настоятелството.

с. Брѣстовица 15 юлий 1912 год.

1—1

Отъ настоятелството.**Брѣстовишко църк. настоятелство.****Обявление**

№ 4

Брѣстовишкото църковно настоятелство, Пловдивска околия, извѣстява на интересующитѣ се, че не 19-и августъ н. г. отъ 2—5 часа подиръ обѣдъ ще се произведе търгъ, съ тайна конкуренция, въ канцеларията си за направа на желѣзна ограда поставена върху зидъ на западната страна на църковния дворъ на дължина около 26 метра.

Приблизителна стойностъ на прѣдприятието възлиза на 1000 лева, залого за правоучастие се иска 5 %.

Офертитѣ ще се приематъ 2—5 часа подиръ обѣдъ.

Желаящитѣ да взематъ участие въ търгъ, трѣбва да се съобразятъ точно съ прѣдписанията на чл. чл. 11—16 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия.

Поемнитѣ условия по търга и плана сж на разположение всѣки присѣтственъ день въ канцеларията на настоятелството.

с. Брѣстовица 15 юлий 1911 г.

1—1

Отъ настоятелството.**Църковно Настоятелство при Църквата „Св. Вел. М. Георгий“, въ с. Тракия.****Обявление**

№ 12

Църковното настоятелство при църквата „св. В. М. Георги“, въ с. Тракия, обявява на интересующитѣ се, че на 20 августъ т. г. въ канцеларията на Чирпанското архиеп. намѣстничество отъ 2—5 часа слѣдъ обѣдъ ще се произведе публиченъ търгъ съ тайна конкуренция, за даване на прѣдприемачъ направа на църквата „св. В. М. Георгий“ въ с. Тракия, Ст.-Загорско.

Прѣблизителната оцѣнка на прѣдприятието възлиза на сума 10,000 лв., а залогъ за правоучастие въ търга е 5% върху горнята сума или 500 л.

Тържнитѣ книжа сж въ Чирпанското архиеп. намѣстничество на разположението на интересующитѣ всѣкой присѣтственъ день и часъ.

Ще се допустнатъ тѣзи конкуренти, които прѣдставятъ документи, изискуеми по чл. 11 и 12 отъ „Закона за общественитѣ прѣдприятия“.

гр. Чирпанъ 21 юлий 1912 г.

1—1

Отъ Настоятелството.